

er helt viljeløs, — hader Livet, forbander det og forbander Gud.

»Sandhed er, at jeg er sløv!
 Sandhed er, at Gud er døv,
 naar om Hjælp jeg højest skriger!
 Sandhed er, hvad her jeg siger: —
 Min Sjæl er som et udbrændt Kul,
 der ej sin Form har tabt,
 der er blot ikke mere Gnist
 af Varme i den skabt!«

Det er en trang Sindssygehistorie, og jeg tror nok, den breder sig over et vel stort Antal Blade mod Bogens Slutning. Tilbagefald paa Tilbagefald, Kamp og Udholdenhed og sejt Energi fra Fru Ernas Side, før hun, — gennem sin lille Dreng, — begynder at vinde Drengens Fader tilbage for Livet. Bryllupsrejsen bliver paa flere Aar og indoptager i sig den Inderliggørelse og Vækst, som en alvorlig tilkæmpet Udvikling giver.

»En Udfartskamp,
 som gemmer Hjemgangsfred,
 det er, hvad jeg vil ligne Bryllup ved!«

siger Erna, da Tom, efter de mørke Tider, atter tør haabe at hejse Krans over Huset, og ser Hjemvejen til Danmark blomsterstrøet og solklar, saaledes som Vejen ud efter havde været det i deres Samlivs første, lyse Dage.

Vilje til at opfatte sandt og tale sandt, har givet Bogen sit Stempel, og denne Oprigtighed og Ærlighed vejer, synes jeg, de Gentagelser, som der ganske vist kan findes i Tanker og i Rim, mangfoldige Gange op.

Ernas Karakter er et lille Mesterværk af Paalidelighed og Troværdighed, og jeg mener, at hun maa komme til at staa som en af de kønnest og bedst tegnede Kvindeskikkelser i den danske Literatur. I sit Krav paa Livets Fylde kan hun fristes langt ud, men at nogen af hendes nærmeste skulde tro bedre om hende, end hun virkelig er, nej, det er der ikke Tale om, hun kan finde sig i. Selv der, hvor hun vover uendelig meget overfor sin syge Husbond, maa Sandheden dog frem, og læg Mærke til i hvilken Grad naturlig og ukonstlet.

I stor Glæde og Taknemlighed udbryder Tom ved deres sidste Opgør: »Du slap ikke mig paa min tornede Vej!« Og derpaa svarer hun helt samlet og aldeles stilfærdigt:

»Jeg tror dog, jeg slap dig en Gang, Tom, . .
 det var, da jeg flyttede bort fra Rom,
 da jeg hverken fik Bud eller Breve fra Dig,
 da jeg troede Du aldrig mere kom.